

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

TOEZICHT OP DE TAAKUITVOERING VAN TOEZICHT EN HANDHAVING DOOR DE GEMEENTE

UDEN

Plaats : Uden
Gemeentenummer : 0856
Onderzoeksnummer : 297911
Datum onderzoek : december 2018 – mei 2019
Datum vaststelling : 1 juli 2019

SAMENVATTING

De gemeente Uden is door de Inspectie van het Onderwijs geselecteerd voor een nader onderzoek omdat op basis van een signaal van de GGD is gebleken dat er mogelijke tekortkomingen zijn op de uitvoering van de wettelijke criteria van toezicht en handhaving op het gebied van kinderopvang.

Het nader onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode december 2018 tot en met mei 2019.

De inspectie komt tot het volgende oordeel:

De gemeente Uden voldoet niet aan de uitvoering van de wettelijke eisen op het gebied van toezicht en handhaving kinderopvang.

- Het wettelijk criterium uitvoering van de jaarlijkse verplichte onderzoeken
- Het wettelijk criterium handhavend optreden

Bovenstaande wettelijke criteria zijn door de inspectie als niet op orde beoordeeld. De gemeente Uden ontvangt daarom van de inspectie een B-status (aangepast-arrangement).

Teneinde de tekortkomingen op te heffen is een verbetertraject noodzakelijk.

De inspectie heeft contact gehad met de gemeentelijke contactpersoon om door te nemen hoe er door de gemeente invulling wordt gegeven aan het proces en de inhoud van het verbetertraject met als doel de tekortkomingen zo snel mogelijk op te heffen. De gemeente doet in overleg met de inspectie een voorstel voor een nieuw ijkmoment waarop de inspectie beoordeelt of de gemeente Uden haar wettelijke taken op orde heeft.

Voor een onderbouwing van dit oordeel verwijs ik u naar hoofdstuk 2 en 3 van dit rapport. In hoofdstuk 2 zijn de onderzoeksbevindingen beschreven. Hoofdstuk 3 geeft inzicht in de weging door de inspectie van de bevindingen. Indien de gemeente gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen, is dit opgenomen in hoofdstuk 4.

INLEIDING

Voor u ligt een rapport over de uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van toezicht en handhaving kinderopvang door de gemeente Uden.

Dit rapport is opgesteld door de Inspectie van het Onderwijs vanuit haar opdracht van de minister van SZW om de uitvoering van de wettelijke taken voor de kinderopvang door gemeenten te beoordelen.

In het toezichtkader en waarderingskader heeft de inspectie vastgelegd hoe zij te werk gaat en hoe zij tot haar oordeel komt. Op 1 oktober 2014 zijn beide kaders gepubliceerd op de website van de Inspectie van het Onderwijs¹ (www.onderwijsinspectie.nl) en die van de Staatscourant.

Dit rapport geeft inzicht in de wettelijk taakuitvoering van de gemeente Uden. Het rapport dient als weergave van het onderzoek en zo nodig als basis voor eventuele verbeterafspraken die de inspectie met de gemeente maakt om tot een goede uitvoering van haar taken te komen. De inspectie beoordeelt alleen of een gemeente de wettelijke minimumeisen voldoet.

Onderzoekopzet

Een signaal van GGD Hart voor Brabant over de uitvoering van de jaarlijkse verplichte onderzoeken, gaf aanleiding om de gemeente Uden aan een nader onderzoek te onderwerpen omdat er mogelijk tekortkomingen zijn op:

- het wettelijk criterium uitvoering van de jaarlijkse verplichte onderzoeken
- het wettelijk criterium handhavend optreden

In het onderzoek neemt de inspectie de Code Interbestuurlijke Verhoudingen en de Wet Revitalisering Generiek Toezicht in acht. De inspectie vertrouwt erop dat een gemeente haar taken goed uitvoert. In haar streven naar zo min mogelijke regeldruk wordt een gemeente tijdens een nader onderzoek alleen dan om nadere verantwoordingsinformatie gevraagd, wanneer de inspectie signalen heeft dat de taak onvoldoende wordt uitgevoerd. Zijn er geen signalen dan beperkt de inspectie zich tot de uitspraken van de gemeente. Hierbij gaat zij ervan uit dat de gemeentelijke contactpersoon de vragen van de inspectie naar eerlijkheid beantwoordt. Om dit onderzoek uit te kunnen voeren is gebruik gemaakt van de door de gemeente geleverde documenten, informatie uit GIR handhaven en informatie uit de gevoerde gesprekken met de gemeentelijke contactpersoon.

Uitkomst van dit onderzoek is een oordeel met bijbehorende status. De beoordeling van de inspectie is een momentopname. Toezicht houden en handhaven zijn dynamische processen, die onderhevig zijn aan allerlei invloeden zoals wijzigingen in wet- en regelgeving.

---

1 www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/toezichtkaders/inhoud/toezichtkaders-kinderopvang

BEVINDINGEN

Toezichthistorie

De gemeente heeft op 14 augustus 2017 een A-status ontvangen van de inspectie.

Algemene bevindingen

De bevindingen in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op de door de gemeente geleverde documenten, informatie uit GIR handhaven en informatie uit de gevoerde gesprekken met de gemeentelijke contactpersoon.

In augustus 2017 is aan de gemeente een A-status toegekend. Een jaar eerder kreeg de gemeente een B-status omdat de uitvoering van de taken kinderopvang niet op orde was. Het ging om de registervoering, de tijdige behandeling van aanvragen en om de uitvoering van de handhaving.

De gemeente heeft vervolgens taken anders verdeeld, achtervang georganiseerd, tijdelijk extra uren gegeven voor de handhaving en aangegeven zorg te dragen voor een goede borging van taken. Aan de inspectie is toegezegd dat in de tweede helft van 2017 er voldoende capaciteit zou worden ingepland om het handhavingsbeleid uit 2011 aan te passen. Dit is ook vastgelegd in het rapport van 14 augustus 2017.

Door het vertrek eind 2017 van de contactpersoon van de gemeente is de uitvoering van de taken van kinderopvang voor een deel stil komen te liggen. Dit heeft effect gehad op de resultaten van de uitvoering van de taken, met name de uitvoering van de inspecties en de handhaving. Ondanks de toezegging van de gemeente is er ook geen actueel handhavingsbeleid opgesteld. De GGD heeft door capaciteitsgebrek niet alle inspecties uitgevoerd in de gemeente Uden. Dit werd mede ingegeven omdat de uitvoering van de handhaving door de gemeente achterbleef, waardoor de GGD keuzes heeft gemaakt bij de uitvoering van de inspecties in de regio.

Het feit dat, zo kort na de toekenning van de A-status in 2017, er een terugval in de uitvoering is ontstaan, is een zorgelijke situatie. Het feit dat de gemeente de toezegging om het beleid aan te passen niet is nagekomen, ziet de inspectie als een beschadiging van het vertrouwen. Het is belangrijk dat de gemeente alle aandacht richt op een structurele verbetering van de uitvoering van de wettelijke taken.

De inspectie zal nauwkeurig volgen welke maatregelen de gemeente neemt om zo spoedig mogelijk de uitvoering weer op orde te brengen en zal met name aandacht besteden aan de borging. Ook de actualisering door de gemeente van het handhavingsbeleid op korte termijn is van wezenlijk belang.

De gemeente is zich bewust dat er een terugval in de uitvoering is ontstaan in 2018. Zij heeft de verbetering inmiddels opgepakt en is bezig het proces en de uitvoering weer op voldoende niveau te brengen. Door deze inzet is de registervoering en de tijdigheid van de afdoening van aanvragen momenteel weer op orde. Dit geldt nog niet voor de uitvoering van de inspecties en de handhaving.

Bevindingen LRK

De inspectie beoordeelt de uitvoering van het LRK als 'op orde', indien de in het register opgenomen gegevens juist, volledig en actueel zijn verwerkt.

Nadat duidelijk werd dat de uitvoering van de taken kinderopvang in 2018 niet op orde was, bleek ook de registervoering niet helemaal goed te zijn. De gemeente is hier actief mee aan de slag gegaan. Op basis van onderzoek in 2019 constateert de inspectie dat de gegevens in het register juist, volledig en actueel verwerkt zijn.

Bevindingen tijdig behandelen aanvragen tot registratie

De inspectie beoordeelt de tijdigheid van de nieuwe aanvragen als 'op orde', indien alle nieuwe aanvragen binnen de wettelijke termijn van tien weken in behandeling worden genomen en in het LRK worden geregistreerd.

De tijdige afdoening van de aanvragen was ook in het gedrang gekomen. Inmiddels heeft de gemeente dit weer opgepakt.

Op grond van de door de gemeente geleverde informatie constateert de inspectie dat de gemeente inmiddels weer voldoet aan de wettelijke vereisten.

Bevindingen uitvoering van de verplichte jaarlijkse onderzoeken

De inspectie beoordeelt de gemeentelijke uitvoering op het criterium uitvoering van de onderzoeken als 'op orde', indien alle onderzoeken voor registratie, onderzoeken drie maanden na registratie, alle verplichte jaarlijkse onderzoeken (inclusief de vve basisvoorwaarden) en minimaal vijf procent van de VGO 's (gastouder-voorzieningen) zijn uitgevoerd.

Uit de jaarverantwoording over 2018 blijkt dat de gemeente niet aan de 100%-norm heeft voldaan. Dat wil zeggen dat ze niet alle verplichte jaarlijkse onderzoeken heeft uitgevoerd

Van de 38 locaties kinderopvang zijn er 17 niet onderzocht in 2018 (45%). De steekproef gastouders (5%) is wel gehaald over 2018.

Van belang is voor 2019 en de komende jaren, dat er tijdig goede afspraken met de GGD worden gemaakt over de uitvoering van de onderzoeken. Hierbij is het ook belangrijk dat de gemeente in goed overleg met de GGD regelmatig contact houdt over de voortgang en de resultaten van de inspecties.

Bevindingen Handhaving

De inspectie beoordeelt de handhaving als 'op orde' indien de inspectierapporten met handhavingsadviezen conform het eigen handhavingsbeleid zijn opgepakt. Daarnaast wordt gekeken naar de voortvarendheid van de handhaving.

- *Door actief gebruik te maken van handhavingsbeleid waarborgt de gemeente rechtsgelijkheid, transparantie en uniformiteit. Het ligt voor de hand dat handhavingsadviezen conform het eigen handhavingsbeleid uitgevoerd worden. Indien in incidentele gevallen van het handhavingsbeleid afgeweken wordt, is het zaak dat dit beargumenteerd wordt gedaan.*
- *Bij uitgaande handhavingsbrieven is het van belang dat alle geconstateerde tekortkomingen benoemd worden met daarbij de verschillende hersteltermijnen.*
- *Na het verlopen van elke hersteltermijn is het zaak dat een herinspectie/ incidenteel onderzoek (of op locatie of een dossieronderzoek) wordt uitgevoerd om te onderzoeken of de tekortkoming is opgelost.*
- *Tot slot is het belangrijk dat de gemeente zich maximaal inspant om het doel van het handhavend optreden door de gemeente te realiseren, namelijk zorgen dat tekortkomingen in de kwaliteit zo snel mogelijk opgeheven worden (conform het gemeentelijk beleid). Dus indien nodig is het zaak dat de gemeente andere instrumenten inzet (escalatie) voor het bereiken van het uiteindelijke doel.*

Het oppakken van de handhaving is in 2018 voor een groot deel achtergebleven, door het vertrek van de contactpersoon.

Bij het nader onderzoek is geconstateerd dat de gemeente een achterstand heeft in de werkvoorraad en een aantal afgeronde inspectierapporten met tekortkomingen waarvan het advies om te handhaven nog niet was opgepakt.

Inmiddels is een nieuwe beleidsadviseur werkzaam bij de gemeente die zich bezighoudt met de handhavingszaken. Zij heeft zowel de achterlopende als de actuele handhavingscasuïstiek opgepakt.

Het handhavingsbeleid dat momenteel wordt gehanteerd door de gemeente is in 2011 vastgesteld. Sindsdien is de wetgeving op een aantal punten aangepast. Het beleid is daardoor niet meer actueel.

Het is belangrijk het gemeentelijk beleid op de huidige wetgeving wordt aangepast, zodat op de handhavingsadviezen van de GGD gericht kan worden gehandhaafd.

OORDEEL

De beoordeling is uitgevoerd op basis van de stand van zaken in de gemeente Uden ten tijde van de onderzoeksperiode (december 2018 – mei 2019). De gemeente Uden ontvangt van de inspectie een B-status (aangepast-arrangement).

Dit wil zeggen dat de inspectie één of meer tekortkomingen heeft geconstateerd. De tekortkomingen zijn zodanig dat de inspectie van mening is dat de uitvoering van de toezicht- en handhavingstaak voor kinderopvang niet op orde is. De inspectie constateert dat de gemeente Uden tekortkomingen heeft op:

- wettelijk criterium uitvoering van de jaarlijkse verplichte onderzoeken
- wettelijk criterium handhavend optreden

De gemeente heeft in het nader onderzoek aangegeven mee te werken aan het verbetertraject.

Onderbouwing van het oordeel

Op basis van de geconstateerde feiten tijdens het nader onderzoek blijkt dat de gemeente de uitvoering van de wettelijke taken voor kinderopvang niet op orde heeft.

Landelijke Register kinderopvang

Alle wijzigingen in het register zijn juist, volledig en actueel verwerkt.
De uitvoering van de registervoering is op orde.

Tijdigheid nieuwe aanvragen

Niet alle aanvragen zijn in 2018 tijdig afgehandeld, binnen de tien weken-termijn. Dit leidt echter niet tot een negatieve beoordeling van de inspectie op dit wettelijk criterium. De gemeente heeft de aanvragen in de loop van 2018 tot heden weer tijdig afgehandeld.
De uitvoering van de tijdige afhandeling van de aanvragen is op orde.

Verplichte jaarlijkse onderzoeken

Niet alle jaarlijks verplichte onderzoeken zijn uitgevoerd in 2018. Dit leidt tot een negatieve beoordeling van de inspectie op dit wettelijk criterium.

45% van alle locaties is in 2018 niet onderzocht. De GGD heeft er, door capaciteitsgebrek en het feit dat de gemeente de handhaving niet oppakte, voor gekozen niet alle locaties te onderzoeken.

Handhaving

Uit het onderzoek op locatieniveau concludeert de inspectie dat de gemeente niet actief en niet met regelmaat voortvarend handhaaft. Dit leidt tot een negatieve beoordeling van de inspectie op dit criterium.

Geconstateerd is dat de gemeente de rapporten met een handhavingsadvies door de GGD te lang heeft laten liggen. Daardoor ziet zij er onvoldoende op toe dat tekortkomingen zo spoedig mogelijk worden opgelost.

Het handhavingsbeleid is achterhaald, waardoor niet op alle door de GGD geconstateerde tekortkomingen adequaat kan worden gehandhaafd.

De gemeente is zich goed bewust van haar verantwoordelijkheid en zet zich momenteel voor in om de handhaving zo snel mogelijk weer op niveau te brengen.

De inspectie vindt dat de continuïteit voor de uitvoering van de wettelijke taken niet is gewaarborgd. De inspectie komt op basis van haar weging van alle bevindingen tot het oordeel dat de gemeente Uden de uitvoering van haar toezicht- en handhavingstaak niet op orde heeft.

Op korte termijn neemt de inspectie contact op met de gemeentelijke contactpersoon om door te nemen hoe er door de gemeente invulling wordt gegeven aan het proces en de inhoud van het verbetertraject met als doel de tekortkomingen zo snel mogelijk op te heffen. De gemeente doet in overleg met de inspectie een voorstel voor een nieuw ijkmoment waarop de inspectie opnieuw beoordeelt of de gemeente Uden haar wettelijke taken op orde heeft.

ZIENSWIJZE

De gemeente Uden heeft aangegeven geen gebruik te willen maken van het indienen van een zienswijze op het rapport.

"De Inspectie van het Onderwijs houdt ook toezicht op de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie (vve) in alle Nederlandse gemeenten die middelen ontvangen voor onderwijsachterstandenbeleid. Na de vve-bestandsopname is overgeschakeld op signaalgestuurd toezicht. De inspectie beoordeelt de kwaliteit van vve in een gemeente als daar aanleiding toe is, bijvoorbeeld bij signalen. Op de website van de inspectie vindt u een overzicht van de rapporten per gemeente en de rapporten op locatieniveau. Voor meer informatie hierover zie www.onderwijsinspectie.nl/onderwijssectoren/voor-en-vroegschoolse-educatie."